

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18382

Θέμα 301^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 655-671**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

ΚΡ.	<i>Ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἶλον ἐμφανῶς ἐγὼ πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην, ψευδῆ γ' ἔμαντὸν οὐ καταστήσω πόλει, ἀλλὰ κτενῶ. Πρὸς ταῦτ' ἐφθυμνείω Δία ξύναιμον· εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους.</i>	655
	<i>Ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ' ἀνήρ χρηστός, φανεῖται κὰν πόλει δίκαιος ὢν. Ὅστις δ' ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται ἢ τοῦπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν νοεῖ, οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν.</i>	660
	<i>Ἄλλ' ὄν πόλις στήσεις, τοῦδε χρή κλύειν καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία. Καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν, δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.</i>	665 670

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἶλον ... κὰν πόλει δίκαιος ὢν.****(Μονάδες 30)**

Γιατί αυτήν την έπιασα επ' αυτοφώρω μόνη από όλους τους πολίτες να παραβαίνει τη διαταγή μου, και δεν θα βγω ψεύτης μπροστά σε όλους τους πολίτες, αλλά θα την θανατώσω. Γι' αυτά ας επικαλείται το Δία, τον προστάτη της συγγένειας' γιατί αν βέβαια αναθρέψω (ανέχομαι) τους φυσικούς (μου) συγγενείς ώστε να είναι απείθαρχοι, πολύ πιο απείθαρχους θα ανέχομαι τους ξένους. Γιατί όποιος στους

δικούς του είναι άνθρωπος καλός, θα αποδειχτεί πως είναι δίκαιος και στους πολίτες.

2. Να αναφέρετε ονομαστικά τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας και να παρουσιάσετε αναλυτικά τρία από αυτά.

(Μονάδες 10)

Τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας είναι ο **μύθος**, το **ήθος**, η **λέξη**, η **διάνοια**, το **μέλος** και η **όψη**.

Ο **μύθος**, ως μίμηση πράξεως, αποτελεί την ψυχή της τραγωδίας και σημαίνει την υπόθεση του έργου, το **σενάριο**. Τα θέματα των τραγικών μύθων τα αντλούσαν οι ποιητές κυρίως από τη μυθολογία αλλά και από την ιστορία. Οι τρεις μεγάλοι μυθικοί κύκλοι -*Θηβαϊκός, Αργοναυτικός και Τρωικός*- έδιναν θέματα, για να σχεδιάζουν οι ποιητές την τραγική δράση.

Το **ήθος** δηλώνει τον χαρακτήρα του τραγικού ήρωα, τον ψυχικό του κόσμο, τις σκέψεις και τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.

Τη **διάνοια** αποτελούν οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>έμφανως</i>	α) <i>άδικος</i>
2. <i>ψευδής</i>	β) <i>άγαθός</i>
3. <i>έπαινος</i>	γ) <i>φαῦλος</i>
4. <i>χρηστός</i>	δ) <i>άληθής</i>
5. <i>δίκαιος</i>	ε) <i>άφανως</i>
	στ) <i>ένδηλως</i>
	ζ) <i>ψόγος</i>

(Μονάδες 5)

1. ε)
2. δ)
3. ζ)

4. γ)

5. α)

Περισσεύουν τα β) και στ).

β) καταστήσω, κτενώ, θρέψω, υπερβάς, ἄρχειν: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

καταστήσω → επανάσταση

κτενώ → ανθρωποκτονία

θρέψω → διατροφή

ὑπερβάς → διάβαση

ἄρχειν → ταξίαρχος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος